

Motion till riksdagen 2009/10:C8

**av Carina Moberg m.fl. (s, v, mp)
med anledning av prop. 2009/10:82**

Upphävande av förköpslagen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår regeringens proposition 2009/10:82 Upphävande av förköpslagen.

Motivering

Regeringen anför i sin proposition att förköpslagen har spelat ut sin roll som medel för att tillgodose kommunernas behov av mark för tätbebyggelse. Som en konsekvens av denna bedömning föreslår regeringen att förköpslagen upphävs.

Vi delar inte regeringens bedömning utan menar att förköpslagen alltjämt fyller en funktion för kommunernas möjlighet att planera och styra bebyggelseutvecklingen. Ett upphävande av förköpslagen riskerar att ytterligare försvåra för ökat bostadsbyggande, vilket är mycket allvarligt.

Aktiv markpolitik för fler bostäder

Vi menar att en aktiv kommunal markpolitik är a och o för att få till stånd ett ökat bostadsbyggande och en hållbar bebyggelseutveckling. En aktiv markpolitik har visat sig vara av stor betydelse för kommunernas möjlighet att klara sitt lagstadgade bostadsförsörjningsansvar.

Förköpslagen ger en kommun förköpsrätt vid försäljning av vissa typer av fastigheter. Förköpsrätten innebär att kommunen får förvärva den egendom som köpet avser från säljaren på de villkor som avtalats mellan säljaren och den ursprungliga köparen, bl.a. i fråga om den avtalade betalningssumman.

Fel! Okänt namn på

Syftet med förköpslagens införande var att stärka kommunernas möjligheter att förvärva mark som behövs för nyexploatering eller mer genomgripande omvandling av äldre bebyggelseområden. Förköpslagen är därmed ett av flera instrument som tillsammans ger kommunerna möjlighet att bedriva en aktiv markpolitik för att styra och planera bebyggelsen och möjliggöra för bostadsbyggande.

I ett läge då bostadsbyggandet i Sverige sjunkit kraftigt och är nere på mycket låga nivåer väljer regeringen att beskära kommunernas möjligheter att genom aktiv markpolitik stimulera och styra bostadsbyggandet, detta trots att flertalet kommuner vittnar om betydelsen av förköpslagen. Den kommunala förköpsrätten underlättar för frivilliga avtal om fastighetsköp och utgör därmed ett viktigt komplement till expropriationslagen och innebär att ett ofta tids- och kostnadskrävande expropriationsförfarande kan undvikas. Boverket skriver i sin rapport Utvärdering av förköpslagen (1967:868) att ett upphävande av lagen kan medföra en risk för att antalet expropriationer ökar.

I stället för att avskaffa förköpslagen förordar Boverket att lagen förenklas och tillämpningsområdet begränsas. På så vis skulle de administrativa kostnader som lagen ger upphov till minska. Boverkets förslag stöds av flera remissinstanser. Det är beklagligt att regeringen valt att helt bortse från dessa synpunkter och i stället föreslår att lagen helt tas bort.

Vi menar att förköpslagen bör behållas och att riksdagen därmed bör avslå regeringens proposition.

Stockholm den 28 januari 2010

Carina Moberg (s)

Egon Frid (v)

Johan Löfstrand (s)

Hillevi Larsson (s)

Christina Oskarsson (s)

Jan Lindholm (mp)

Eva Sonidsson (s)

Gunnar Sandberg (s)

Fredrik Lundh (s)